

**LIKVIDITETSFONDET
i
Pensjonstrygden for fiskere**

**ÅRSRAPPORT
2015**

Kaare Espolin Johnson: *Nordmandens krone*

INNHOLD

I. STYRETS ÅRSBERETNING 2015

II. LIKVIDITETSFONDETS ÅRSREGNSKAP 2015

III. LIKVIDITETSFONDETS VERDIPAPIRER FORDELT PÅ AKSJER OG RENTEPAPIRER UNDER EKSTERN KAPITALFORVALTNING

VI. PENSJONSTRYGDEN FOR FISKERE ÅRSREGNSKAPSTALL 2001-2015

LF Årsrapport 2015 er styrets viktigste rapport om virke og resultater av den aktive finansforvaltningen av Likviditetsfondet i 2015.

Målgruppe for LFs årsrapport 2015 er medlemmene i Pensjonstrygden for fiskere (PFF), LFs styrende organer og allmennheten for øvrig.

Forvaltningen av LF i årene 2001-2014 er dokumentert tidligere i følgende trykte rapporter:
LFs årsrapport 2014, LFs årsrapport 2013, styrets 4-års rapport 2009-2012 og styrets 8-års rapport 2001-2008.

Enkelte tidsrekker fra disse rapportene er gjengitt i styrets beretning 2015.

1. STYRETS ÅRSBERETNING 2015

Formålet til styrets beretning om Likviditetsfondet (LF) er å dokumentere hovedsaker og resultater av forvaltningen av LFs finansinvesteringer i 2015. Beretningen oppsummerer i tillegg resultater og viktige aktiviteter for perioden 2001-2015, hvis periode omfatter samtlige år med et eget styre for LF, hvis hovedoppgave det er ivaretakten en aktiv kapitalforvaltning av fondets finanskapital.

Beretningen har følgende hovedkapitler:

1. Innledning
2. Styret og styrearbeid
3. Finansforvaltning og finansresultater 2015
4. Pensjonstrygden for fiskere (**PFF**).
5. Prognoseringer for LF og PFF
6. LFs årsregnskap 2015 et sammendrag

1. Innledning

1.1 Status og roller

Likviditetsfondet er pensjonsfondet i PFF. Denne trygdeordningen, for manntallsførte fiskere på blad B, ble innført ved lov om pensjonstrygd for fiskere, 28.06.1957, nr.12. Likviditetsfondet, som en selvstendig enhet med eget styre, ble først opprettet ved forskrift av 10.11.2000 nr. 1134 «Forskrift om forvaltning av likviditetsfondet i Pensjonstrygden for fiskere». Forskriften trådte i kraft den 1. januar 2001. Fra samme dato ble pensjonstrygdens opparbeidede fondsmidler på kr. 666 mill. overført fra Norges Bank til forvaltning av Likviditetsfondet. Fondets forskrift har mange detaljerte bestemmelser om LFs status og roller.

Likviditetsfondets finanskapital ble bygget opp i perioden 1957-1993 ved premieinnbetaler fra trygdens medlemmer og ved inntekter fra både en omsetningsavgift og en utførselsavgift på fisk. I 1994 falt utførselsavgiften bort, og etter det har størrelsen av finanskapitalen i LF ikke vært tilstrekkelig til å kunne finansiere betydelige andeler av PFFs årlige pensjonsutbetalinger ved fondsavkastninger alene, bortsett fra i de fire årene 2003-2006. Betydelige fondsuttak har vært nødvendig. PFFs pensjonsforpliktelser har imidlertid statsgaranti, gitt ved bestemmelse i lov om PFF, som vil bli utløst om LFs fondskapital ikke strekker til for PFFs finansieringsbehov.

Formålet med LFs kapitalforvaltning har i første rekke vært en finansiell oppgave; å forvalte fondets finanskapital for maksimal avkastning, gitt moderat risiko og en tilfredsstillende likviditet. Dette har gitt hoveddrammene for styrets arbeid siden dets opprettelse den 01.01.2001.

LFs finansiering av PFF

I følge LFs forskrift skal avkastningsbeløp av LFs kapitalplasseringer tilfalle PFF som inntekter. Arbeids- og sosialdepartementet har imidlertid meddelt styret at også uttak av fondskapitalen i LF skal finansiere PFFs løpende pensjonsforpliktelser med fondsuttak om nødvendig. Styret i LF har rettet seg etter dette i sin forvaltning av finanskapitalen i LF, og fortsetter med det.

LFs finansbidrag til PFF har siden året 2004 finansiert over 50 % av PFFs løpende pensjonsutbetalinger, både med levering av årlige nettofinansresultater og ved uttak av fondskapital., jamfør tabell 3.3.2 nedenfor. LFs samlede finansbidrag til PFF i perioden 2001-2015, i tilsammen 15 år, beløper seg til kr. **1016,9 mill.**, hvorav nettofinansresultater har bidratt med regnskapsførte kr. **584,3 mill.**, ført etter kontantprinsippet, og uttak av LFs fondskapital med kr **432,6 mill.** vurdert etter anskaffelseskostnadene til LFs verdipapirplasseringer.

Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) er tilsynsmyndighet for både LF og PFF, og styret i LF rapporterer til ASD.

Garantikassen for fiskere (GFF), tilknyttet Nærings- og fiskeridepartementet, er sekretariat for styret og regnskapsfører for fondet, i følge LFs forskrift.

Riksrevisjonen reviderer LFs årsregnskap, ført av GFF.

Styret i LF leder LFs finanskapitalforvaltning, dokumentasjon og rapportering i henhold til det forvaltningsmandat som er gitt i fondets forskrift. Den operasjonelle forvaltningen, med plasseringer av LFs finanskapitals ulike verdipapirer, skal utføres av *eksterne finansforetak*, med konsesjon til slik virksomhet fra Finanstilsynet, i følge LFs forskrift.

Ekstern aktiv kapitalforvaltning. I alle år, fra og med våren 2001 og fram til 31.01.2015 har forvaltningen av LFs finanskapital vært utøvet av to finansforetak med en inngangsportefølje likt fordelt med en halvpart på hver av LFs finanskapital på avtaledatoen. Valget av finanselskap ble tatt av styret etter en lukket anbudsprosess våren 2001. En offentlig anbudsprosess ble utlyst våren 2006 og sluttført innen 30.06 samme år, hvis prosess er nøyde dokumentert, for øvrig også i styrets rapport 2001-2008.

Likviditetsfondets Årsrapport 2015
Styrets årsberetning

Alfred Berg Kapitalforvaltning AS (**ABK**) og DNB Asset Management AS (**DNB**) ble valgt som eksterne kapitalforvaltere av LFs finanskapital fra og med 1.juli 2006. Fra samme dato ble verdien av LFs finanskapital fordelt mellom de to finansforetak - med kr 315,0 mill. på hvert foretak. Styret har ikke sett behovet for en ny offentlig anbudsprosess i senere tid.

Strategien med to finansforvaltningsselskap, i et visst konkurranseforhold dem imellom, har vært en god strategi for LF.

Den stadig økende uttak av LFs finanskapital, hvis årsak skyldes betydelige løpende finansbidrag til pensjonsutbetalinger i PFF, førte til at styret tok opp til noe vurdering en endring i LFs forvaltningsstrategi til kun å omfatte ett eksternt kapitalforvaltningsforetak. Beslutningen ble tatt i styremøte den 19. januar i 2015. Allerede dagen etter, meddelte styret DNB en oppsigelse av LFs forvaltningsavtale med DNB. Innen mandag 1. februar 2015 ble følgelig LFs verdipapirbeholdninger hos DNB Asset Management AS overført til videre aktiv forvaltning hos Alfred Berg Kapitalforvaltning AS.

1.2 LFs investeringsmandat

Finanskapitalen til LF skal investeres slik at avkastningen av LFs finansinvesteringer blir maksimal, gitt definert risiko og hensyn tatt til likviditet.

Mer detaljerte bestemmelser om LFs investeringsmandat er listet opp i fondets forskrift del II. Mandatet begrenser fondets verdipapirplasseringer til omsettelige norske aksjer og rentepapirer. Mandat til investeringer i verdipapirfond er meget begrenset. LFs investeringsstrategi har følgelig konsentrert seg om diskresjonære verdipapirplasseringer.

LFs eksterne kapitalforvaltere anbefaler heller ikke en investeringsstrategi med en blanding av både diskresjonære verdipapirer og verdipapirfond for et fond av LFs størrelse og dessuten med stadige fondsuttag

LFs investeringsmandat definerer også fordelingen mellom aksjer og rentepapirer. LF kan plassere maksimalt 20 % av verdien av sin finanskapital i aksjer og følgelig minst 80 % av finansverdiene i rentepapirer.

Styret i LF foreslo allerede i 2008 overfor Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) at fondets aksjeunivers burde utvides til å omfatte også de øvrige nordiske land, fortrinnsvis Sverige og Danmark. Styrets begrunnelse var: øvrige nordiske land har børsnoterte selskaper innen næringer som er komplementære til norske børsnoterte selskaper, med muligheter for større avkastningsmuligheter og dessuten redusert risiko for LFs aksjeinvesteringer.

Styrets foreslo dessuten at LFs forskriftsmessige fordelingsnøkkelen mellom aksjer og rentepapirer på 20/80 burde endres til 30/70, alternativt 25/75.

Styrets ovennevnte forslag til endringer i LFs investeringsmandat har imidlertid ikke fått tilslutning i departementet.

Prognoser for utviklingen av LFs finansforpliktelser overfor PFF, viser at fondskapitalen i LF vil kunne dekke PFFs finansieringsbehov ut året 2019 med forutsetninger om årlige avkastningsprosenter i intervallet 2 % til 6 %, se tabell i kapittel 5.

Et kortiktig tidsperspektiv vil følgelig ligge til grunn for LFs finansinvesteringer i de neste fire år. Selskap, hvis aksjer er relativt lite utsatt for kurssvingninger, vil bli prioritert, likeledes rentepapirer med lav risiko for framtidige verdifall. Verdipapirenes likviditet vil dessuten få økt betydning.

2. Styret sammensetting og arbeid i 2015

2.1 Styrets sammensetting

Styret i LF har 5 medlemmer oppnevnt av Arbeids- og sosialdepartementet. To av styrets medlemmer oppnevnes etter forslag av henholdsvis Norges Fiskarlag og Norsk Sjømannsforbund, og et styremedlem oppnevnes etter forslag fra Nærings- og fiskeridepartementet. To medlemmer oppnevnes direkte av Arbeids- og sosialdepartementet, hvorav den ene er leder for styret. Nestleder velges av og blandt styrets medlemmer.

Styret, oppnevnt for perioden 01.01.2013-31.12.2016 har følgende sammensetning:

Medlemmer

Berit M.M. Haraldsen Bettum, cand. oecon (UiO), Oslo, styreleder
Jan Skjærvø, Norges Fiskarlag, nestleder
Anita Mølmesdal Sivertsen, Arbeids- og velferdsdirektoratet
Kjersti Pauline Vartdal, Nærings- og fiskeridepartementet
Ole G. Koch, Norsk Sjømannsforbund

Varamedlemmer Tormod Storås, Norsk Sjømannsforbund
Erling Holmeset jr., Norges Fiskarlag
Martha Skog Astrup, Nærings- og fiskeridepartementet

Daglig leder i Garantikassen for fiskere, Jack Fredagsvik, møter i styremøtene, har forslagsrett, men ikke stemmerett.

Sekretariat for styret og regnskapsfører for LF

Garantikassen for fiskere (GFF) i Trondheim er i følge fondets forskrifter sekretariat for styret og regnskapsfører for fondet.

Jack Fredagsvik er daglig leder i Garantikassen for fiskere og er ansvarlig for de administrative funksjoner for LF. Gjeldende avtale om GFFs arbeidsoppgaver og godtgjørelse mellom styret i Likviditetsfondet og styret i GFF ble fornyet i desember 2010, og løper fortsatt. Avtalen med vedlegg er dokumentert i styrets rapport 2009-2012. Det spesifikke årlige honoraret til GFF fastlegges for et år av gangen i forbindelse med styrets behandling av sitt årlige arbeidsprogram og budsjett for kommende år.

2.2 Styrets arbeid

Styret har også i 2015 holdt sine fire faste kvartalsmøter, vekselvis i Trondheim og Oslo. Kvartalsregnskap og kvartalsrapporter om den aktive kapitalforvaltningen av LF og dens resultater er de viktigste saker på disse møter. Styret legger vekt på at styrets saksdokumenter gir grundig innsikt i LFs løpende kapitalforvaltning, prosesser og resultater som nødvendige grunnlag for styrets innsikt, felles forståelse, drøftelser og vedtak.

I hvert kvartalsmøte i 2015 har Christian Grosch fra Alfred Berg Kapitalforvaltning gitt en detaljert orientering om ABKs aktive forvaltningen av LFs finanskapitalinvesteringer, både muntlig og ved framlegg av skriftlige kvartalsrapporter. Orienteringen følges av en muntlig dialog mellom Grosch og styrets medlemmer. Samtalene omfatter en generell orientering om aktuelle forhold på norske og internasjonale finansmarkeder samt en mer spesiell koncentrasjon om LFs verdipapirplasseringer og forvaltningsresultater, fordelt på aksjer og rentepapirer og videre på næringskategorier og selskaper, innenfor LFs gitte investeringsmandat.

I 2015 møtte styret til et ekstraordinært styremøte den 19. januar i Oslo. I første del av møtet var også representanter for Arbeids- og sosialdepartementet til stede i en dialog med styret om LFs finansresultater i 2014, om fondets stadig økende fondsuttak til finansiering av pensjonsutbetalinger i PFF, og om prognosenter for både PFF og LF.

Styremøtes hovedagenda var imidlertid, først og fremst, en sak om organiseringen av den eksterne kapitalforvaltningen av LFs finansinvesteringer. Styret fattet vedtak, i styremøtet, om å forlate prinsippet om to adskilte eksterne kapitalforvaltningsselskap for å konsentrere den videre eksterne aktive forvaltning av LF med kun ett finansforetak. Alfred Berg Kapitalforvaltning AS ble valgt, hvis resultater hadde vært de mest fordelaktige i den senere tid, og hvis organisasjon synes å være godt skikket til aktiv forvaltning av et fond av LFs størrelse med en finanskapital som for øvrig reduseres kontinuerlig ved betydelige fondsuttak, til finansiering av PFF.

Avtalen med Alfred Berg Kapitalforvaltning AS, av 01.07.2006, ble forlenget og samtlige vedlegg til avtalen gjennomgått og ajourført i løpet av våren. Vedleggene ble oppdatert og undertegnet innen 01.09.2015.

I 2015 er det lagt ytterligere arbeid i utarbeidelse av dokumenter for styret som viser LFs regnskap ført hos LFs eksterne forvalter etter regnskapsprinsippet og markedsverdier. Prognosenter for de finansbidrag som LF må forvente å skulle levere PFF i de nærmeste år er blitt ajourført løpende, basert på utviklingstall for økonomien i PFF.

Styrets arbeid utøves for øvrig innenfor rammer som styret har utarbeidet, drøftet og besluttet og dokumentert ved:

- a) *Retningslinjer for styret i Likviditetsfondet i Pensjonstrygden for fiskere vedtatt 07.03.2001, sist revisert 04.12.2012*
- b) *Styrets retningslinjer for aktiv kapitalforvaltning av Likviditetsfondet i Pensjonstrygden for fiskere, vedtatt 03.04.2001, ajourført flere ganger, senest 03.08.2012*
- c) *Styrets notat om aktiv kapitalforvaltning av Likviditetsfondet i Pensjonstrygden for fiskere, 30.08.2012*
- d) *Notat om: Eierskapsledelse og selskapsledelse relevant for investeringsstrategien til i Likviditetsfondet i Pensjonstrygden for fiskere. 20.05.2008, sist revisert 15.05.2012.*

Samtlige dokumenter er presentert i Styrets rapport 2009-2012.

2.3 Eierskap og kreditorstyring i Likviditetsfondet

Styrets rolle som finansiell investor omfatter både eierroller og kreditorroller gjennom en investeringsstrategi basert på diskresjonære verdipapirplasseringer. Utfullende skriftlige retningslinjer for den aktive kapitalforvaltning av LF, med utfyllende operative detaljer til LFs forskrift er utarbeidet av styret, opprinnelig vedtatt den 03.04.2001, og sist revisert i styremøtet den 04.12.2012. De følger som vedlegg til de avtaler som LF har tegnet om ekstern aktiv kapitalforvaltning.

I 2014 inviterte styret sine eksterne forvaltere separat til en dialog i styremøte om risikostyringen av LFs obligasjoner. Begge selskap bruker en verdivektor for måling av LFs obligasjonsportefølje som er tilnærmet lik den som banker er pålagt å følge i vurdering av risiko knyttet til sine utlån. Alfred Berg benytter i tillegg analyser av den økonomiske soliditet og bæreevne til den enkelte obligasjonsutsieder. Det samme gjelder forøvrig også for aksjeinvesteringer.

Styrets leder har for øvrig gjennom året holdt kontakt med fondets eksterne kapitalforvaltere i Oslo ved å delta på forvalternes periodevise finansøkonomiske seminarer og øvrige møter om økonomi og finans.

3. Finansforvaltning og finansresultater i 2015

3.1. Finansmarkedet i 2015

Internasjonalt

Året 2015 begynte med optimisme både internasjonalt og i Norge. Det gjaldt spesielt aksjemarkedene. For rentepapirer som obligasjoner var markedet mer avventende. Forventninger om gradvis høyere rentenivåer skapte usikkerhet om utviklingen av obligasjonenes beholdningsverdier. Forventninger om høyere rentenivåer framskynder etterspørselet etter lån, mens tilbuddet av kreditt holdes tilbake, spesielt for papirer med lang løpetid og kompliserte risikoprofiler.

Stor politisk uro i Midtøsten har sine konsekvenser også for økonomisk vekst og internasjonale finanstransaksjoner. Store statsgeldsbyrder i de sentrale land i Europa, som Frankrike, Italia, Spania, Portugal og Hellas, og deres stadig svakere betalingsevne til å betjene disse byrder uten drastiske finanspolitiske tiltak, legger en demper på landenes realøkonomiske aktiviteter og dermed også på deres økonomiske vekst. Svakere vekst i Kina, Japan og i framvoksende økonomier, som Brasil, har ført til fall i både priser og volumer spesielt i handel av energivarer og metaller. Disse forhold har ført til urolige finansmarkeder med svingninger både i kurser og omsetning i 2015.

Norge

Aksjemarkedet i Norge åpnet også med stor optimisme i begynnelsen av 2015, men avtok parallelt med at prisen på olje falt og falt. I løpet av 2015 falt oljeprisen fra ca. \$100 til vel under \$50 per fat. Den norske kronen falt i verdi mot både dollar og euro parallelt med oljeprisen. Oljeprisfallet har ført til dramatiske endringer i aksjekursen for de selskaper som driver i oljebransjen. Spesielt for selskaper som leverer utstyr og tjenester til lete, utvinning og øvrig drift i oljenæringen har den økonomiske nedturen vært bratt. Usikkerhet om disse selskapers soliditet har også ført til et negativt press på omsetningsverdiene av deres innlånpapirer. Svekkelsen av kronekursen i forhold til andre valutaer, har derimot vært til noe hjelp for norske selskaper som produserer for eksport i øvrige norske næringer.

3.2 Verdipapirkategorier

LFs Rentepapirer

LFs rentepapirer omfatter både bankinnskudd og obligasjoner. LFs plasseringer i rentepapirer omfatter obligasjoner utstedt av stat og kommune, eller med deres garantier, obligasjoner utstedt av finansinstitusjoner eller selskaper i næring med "Investment Grade" BBB+ eller bedre. LF har i løpet av de siste par årene økt sin andel av både obligasjoner med fortrinnsrett (boligkredittinstitusjoner) og næringsobligasjoner.

Markedet for norske statsobligasjoner er begrenset siden den norske stat selv er en stor nettofinansinvestor og har dermed tilsvarende et mindre behov og etterspørsel etter innlån fra finansmarkeder. Samtidig øker tilbuddet av kreditt gjennom de mange norske institusjonelle pensjonskasser, hvis tilslig av sparemidler er regulert gjennom fastlagte ordninger. Rentenivået i Norge har vært fallende i en lang tidsperiode hittil. Parallelt øker dette beholdningsverdiene til tidlige anskaffede obligasjoner som fører til kapitalgevinster ved salg og følgelig økte avkastningsbeløp isolert sett.

Om rentenivået stiger, vil gjeldende obligasjonspapirer oppleve fallende omsetningsverdier i markedene.
Årsberetningens vedlegg III omfatter oversikter over LFs største obligasjonsplasseringer den 31.12.2015.

LFs Aksjer

LFs investeringer i aksjer skjer kun hos selskaper notert på Oslo Børs. Fondets største aksjeposter er plassert i større norske aksjeselskaper, hvis drift også omfatter betydelig internasjonal virksomhet og hvis driftsresultater har vist seg å være solide over tid. Årsberetningen gir i sitt vedlegg III oversikter over LFs største aksjepllasseringer fordelt på næringssektorer og enkeltselskaper.

3.3 LFs finansresultater ført etter kontantprinsippet og anskaffelsesverdier

Regnskap ført etter kontantprinsippet

LFs forskriftstatus tilsier at LFs skal føre i) resultatregnskap etter kontantprinsippet i henhold til innbetalinger og utbetalinger, og ii) balanseregnskap etter anskaffelsesverdier/bokførte verdier.

LFs Årsregnskap for 2015 presenteres i del II i LFs Årsrapport 2015.

Nettofinansresultatet av kapitalforvaltningen av LF i 2015 er regnskapsført med **kr. 20,242 mill.**

Avkastningsprosenten er regnskapsført med **7,77 %**.

(Avkastningsprosenten er nettofinansresultatet i kroner / en gjennomsnittlig fondskapital i året på kr. 260,798 mill., iht. fondskapitalens anskaffelsesverdier)

LFs fondskapital er bokført med **kr. 233,420 mill.** den 31.12.2015.

Den 01.01.2015 var bokført kapital kr. 288,177 mill. Det gir en reduksjon på kr. 54,76 mill. i løpet av året.

LFs finansbidrag til PFF i 2015 ble utbetalt med **kr. 75,00 mill.**, (nettofinansresultatet bidrar med kr. 20,24 mill. og uttak med kr. 54,76 mill. av LFs fondskapital ført etter anskaffelsesverdier).

LFs finansbidrag til PFF er 10,0 mill. lavere enn i 2014 (kr. 85,00 mill.).

Årsakene i 2015 er:

- i) nedgang i pensjonsutbetalinger med kr. 3,83 mill.
- ii) økning i medlemspremier på kr. 1,50 mill.
- iii) økning av omsetningsavgiftsinntekter på kr. 4,80 mill.

Nettouttaket fra LFs eksterne forvaltning i 2015 er **kr. 76,20 mill.**

I tillegg til finansbidraget til PFF på kr. 75,00 mill. er kr. 1,2 mill. til dekning av, honorar til Garantikassen på kr. 670 000 og styrekostnader på kr. 394 670.

LFs administrative forvaltningskostnader

omfatter:

- i) eksterne kapitalforvaltningskostnader, honorarer, transaksjonskostnader og gebyrer
- ii) honorar til Garantikassen for fiskere, i henhold til inngått avtale.
- iii) styrets møtegodtgjørelser, reisekostnader og øvrige kostnader

Tabell 3.3.1

Årlige administrative forvaltningskostnader til LF i 1000 kroner og forhold til LFs gj.snittlig fondskapital i året

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	SUM
Ekstern forvalt kost	470	927	936	1 005	1 010	1 122	1 213	1 051	1 057	978	883	829	762	663	541	13,447
GFF	556	298	267	364	370	400	400	400	400	400	460	570	690	640	670	6,885
Styret	378	110	109	156	208	617	148	177	192	304	265	333	451	400	395	4,243
Sum	1 405	1 335	1 312	1 525	1 588	2 139	1 761	1 628	1 649	1 682	1 608	1 732	1 902	1 703	1 606	24,575
Prosent*	0,21	0,21	0,21	0,25	0,25	0,33	0,28	0,27	0,30	0,33	0,35	0,42	0,51	0,54	0,62	

*)Gjennomsnittlige fondskapital målt iht anskaffelsesverdier

Kostnader til GFF og styret utgjør en vesentlig andel av de samlede kostnader. Disse forblir trinnvis uforandret ved fallende kapitalbeholdninger til forvaltning.

Likviditetsfondets Årsrapport 2015
Styrets årsberetning

Tabell 3.3.2 Kapitalforvaltningen av Likviditetsfondet 2001-2015

Kapitalbeholdninger, avkastningsresultater, fondsuttak og LFs finansbidrag til PFF

A	B	C	D	E	F	G	H	I
ÅR	Fondskapital 01.01 Anskaffelses verdier 01.01.	Netto Finans Resultat Kontant prinsipp	Avkastning i % D=C/ (Bt-Bt+1)/2	Kapital uttak til PFF *)	Sum LFs Kontant- bidrag til PFF F= C+D	LFs bidrag/ PFFs Utbetalinger i %	Fonds kapital 01.01. Markeds verdier	Netto Finans Resultat Regnskap Prinsippet 2006-2015
	mill. kr	mill kr	%	mill. kr	mill. kr	%	mill. kr	mill. kr
2001	666,1	17,9	2,73 %	20,8	38,7	41 %	666,05	17,91
2002	645,3	17,1	2,71 %	32,4	49,5	48 %	664,66	17,08
2003	612,9	49,1	7,98 %	-3,7	45,4	44 %	619,83	49,05
2004	616,5	70,1	11,26 %	-13,1	57,0	53 %	681,32	70,14
2005	629,6	78,4	12,27 %	-19,7	58,7	52 %	700,43	78,43
2006	649,3	64,1	9,84 %	-4,6	59,5	51 %	710,89	64,15
2007	654,0	51,7	8,00 %	16,3	68,0	54 %	698,65	41,83
2008	637,6	30,6	4,98 %	47,1	77,7	58 %	671,87	-35,79
2009	590,5	9,3	1,67 %	68,8	78,1	57 %	558,08	93,73
2010	521,8	44,8	8,93 %	39,6	84,4	59 %	572,41	47,85
2011	482,3	36,7	7,98 %	45,2	81,9	56 %	537,05	9,89
2012	437,1	34,0	8,16 %	41,7	75,7	52 %	464,02	38,20
2013	395,7	32,1	8,67 %	50,2	82,3	55 %	426,16	31,53
2014	345,3	28,1	8,87 %	56,9	85,0	58 %	335,77	26,71
2015	288,3	20,2	7,77 %	54,8	75,0	52 %	314,05	5,47
2016	233,4						243,188	
SUM		584,3	7,45 % årlig gj.snitt	432,6	1 016,9			556,18

* Negative tall i kolonne E viser økning i LFs fondskapital.

Tallkilder: Styrets LFs rapport 2001-2008 for tall 2001-2006. Årsrapporter fra Alfred Berg Kapitalforvaltning og DNB Asset Management for årene 2007-2016, jamfør tabellene 3.5.1a og 3.5.1b.

Gjennomsnittlige årlige avkastningsprosent har vært 7,45 %, i perioden 01.01.2001-31.12.2015 i henhold til LFs årsregnskap ført etter kontantprinsippet og anskaffelsesverdier. Avkastningsprosentene registrert hos LFs eksterne forvaltere gir en gjennomsnittstall for samme periode på ca. 6,75 %. Gjennomgående høyere markedsverdier for LFs verdipapirer enn deres tilsvarende anskaffelsesverdier forklarer denne differansen, kolonne H i forhold til kolonne B ovenfor.

LF har støttet PFFs økonomi med betydelige beløp hvert år. Det blir i sum for perioden 2001-2015 kr. 1 016,9 mill. hvorav nettofinansresultater av utbetalte beløp utgjør kr. 584,3 mill., og uttak av fondskapital kr 432,6 mill., i henhold til verdipapirenes anskaffelseskostnader. I henhold til markedsverdier beløper uttakene seg til kr 460,72 mill.

I 2015 er LFs nettofinansresultat hos LFs eksterne forvaltere regnskapsført med kr. 5,47 mill., mens netto finansresultat ført i LF etter kontantprinsippet er kr. 20,242 mill. Differansen skyldes ulike prinsipper for regnskapsføring av nettofinansresultat.

I den eksterne forvaltningen inngår i LFs nettofinansresultat også i) påløpte, men ikke utbetalte, utbytter og renter samt ii) ikke realiserte tap og gevinst i kapitalbeholdningenes markedsverdier, ved regnskapsperiodens slutt dato. Ikke realiserte tap og gevinst regnes ut som endring i differansen mellom verdipapirenes markedsverdier og deres respektive anskaffelsesverdier i 2015. LFs egne administrasjonskostnader for GFF og LFs styre blir først og fremst ikke kostnadsført i LFs resultatregnskap hos LFs eksterne forvaltere.

Nettofinansresultatene av den aktive kapitalforvaltningen av LFs finanskapital i kroner og i prosenter har gitt svært gode resultater i de fleste år, jamfør kolonnene C, D og I i tabellen over.

Likviditetsfondets Årsrapport 2015
Styrets årsberetning

3.4 LFs finansresultater ført etter regnskapsprinsippet og markedsverdier

En nøyne oppfølging av markedsverdiene til LFs investeringer i aksjer og rentepapirer er meget viktig, ikke minst når fondsuttak foregår kontinuerlig. Styret presenterer derfor regnskap for finansresultater i henhold til regnskapsprinsippet og beholdningsregnskaper etter markedsverdiene i samsvar med tall levert fra LFs eksterne forvaltningsselskap. Disse utarbeides kvartalsvis, for halvåret og for hele året. Denne regnskapsstrategien støttes av Riksrevisjonen.

LFs nettofinansresultatet hos forvalter i 2015 ble kr. 5,471 mill. (kr. 26,71 mill. i 2014).

Det gir en avkastningsprosent på 1,96 % (7,77 % i 2014).

LFs kapitalbeholdning er kr. 243,89 mill. den 31.12.2015. Den 01.01.2015 var den kr. 314,58 mill. Det viser en reduksjon på kr. 70,69 mill.

LFs uttak fra ekstern kapitalforvaltning beløp seg til **kr. 76,200 mill.** fordelt på nettofinansresultater med kr. 5,471 mill. og på fondsuttak med kr. 70,729 mill. Det totale uttaket dekket finansbidrag til PFF kr. 75,00 mill. og med kr. 1,200 mill. for GFFs honorar, styrets kostnader og LFs driftskonto.

LFs kapitalbeholdninger og nettofinansresultater i 2015 i markedsverdier hos forvalter

Tabell 3.4.1 LFs Kapitalbeholdninger 01.01.2015	Mill. kr	Aksjer	Bank	Obligasjoner	Sum Rente-papirer	Kapital beholdning
Alfred Berg Kapitalforvaltning AS	31,399	1,707	127,018	128,725	160,124	
DNB Asset Management AS	31,187	0,557	122,181	122,738	153,925	
01.01 Kapitalbeholdninger 01.01.	62,586	2,264	249,199	251,463	314,049	

Tabell 3.4.2 LFs Kapitalbeholdninger 31.01.2015	Mill. kr	Aksjer	Bank	Obligasjoner	Sum Rente-papirer	Kapital beholdning
Alfred Berg Kapitalforvaltning AS	30,802	1,503	123,599	125,102	155,904	
Overført fra DNB	30,250	5,594	113,644	119,238	149,488	
01.02.2015 inkl. overført fra DNB	61,052	7,097	237,243	244,340	305,392	
31.12 Kapitalbeholdninger	47,664	10,513	185,011	195,524	243,188	

Tabell 3.4.3 Netto finansresultat 01.01.-31.12.2015	Aksjer			Rentepapirer			Sum verdipapirer		
	Mill.	%	Ref.index	Mill.	%	Ref.index	Mill.	%	Ref.index
Alfred Berg Kap.forv.	3,717	7,13	5,94 %	0,155	0,27	1,59 %	3,872	1,74	2,71 %
DNB 01.01.-28.02	0,495	3,04	6,87 %	1,103	-3,67	0,38 %	1,599	-2,54	1,69 %
Sum 01.01.-31.12.2015	4,213	7,64	5,94 %	1,258	0,56	1,59 %	5,471	1,96	2,71 %

Tallkilder. Månedsrapporтер og årsrapporter fra DNB og Alfred Berg.

3.5 Den aktive eksterne kapitalforvaltningen av LF 01.07.2006- 31.12.2015

Tabell 3.5.1a Alfred Berg Kapitalforvaltning AS

Markedsverdier

ÅR	AKSJER			RENTEPAPIRER			SUM VERDIPAPIRER		
	Mill kr	Netto finans-resultat %	Mer Avkastning % poeng	Mill kr	Netto finans-resultat %	Mer Avkastning % poeng	Finans-resultat Mill kr	Netto finans-resultat %	Mer Avkastning % poeng
1.7.-31.12.2006	11,47	16,44 %	-0,53	2,28	0,88 %	-0,04	13,75	4,08 %	-0,02
2007	11,98	18,26 %	6,80	9,01	3,49 %	-0,43	20,99	6,44 %	0,69
2008	-35,09	-51,45 %	2,61	17,08	7,30 %	-2,32	-18,01	-5,31 %	0,59
2009	30,97	68,06 %	3,27	15,49	7,34 %	4,15	46,46	18,03 %	3,57
2010	11,81	21,89 %	3,54	13,86	6,21 %	1,76	25,67	9,64 %	2,04
2011	-7,02	-14,16 %	-1,71	10,54	5,46 %	-0,67	3,52	1,63 %	-1,11
2012	7,81	17,98 %	2,62	12,02	6,99 %	4,82	19,83	9,23 %	4,27
2013	8,68	23,57 %	-0,02	8,17	5,33 %	4,39	16,85	8,82 %	3,69
2014	5,42	16,11 %	11,16	10,41	7,85 %	2,78	15,83	9,50 %	4,26
2015	3,72	7,13 %	1,19	0,16	0,27 %	-1,32	3,87	1,74 %	-0,97
SUM	49,74	9,15 %	3,93	99,00	5,39 %	1,42	148,75	6,75 %	1,94

Likviditetsfondets Årsrapport 2015
Styrets årsberetning

Tabell 3.5.1b DNB Asset Management AS							Markedsverdier		
	AKSJER		RENTEPAPIRER			SUM VERDIPAPIRER			
	Mill kr	Netto finans-resultat %	Mer Avkastning % poeng	Mill kr	Netto finans-resultat %	Mer Avkastning % poeng	Finans-resultat Mill. kr	Netto finans-resultat %	Mer Avkastning % poeng
1.7.- 31.12.2006	9,83	31,72 %	-0,72	5,24	1,55 %	0,65	15,07	7,42 %	0,38
2007	11,51	17,37 %	5,91	9,43	3,64 %	-0,27	20,94	6,45 %	0,71
2008	-37,19	-51,53 %	2,53	19,41	8,27 %	-1,38	-17,78	-5,16 %	0,72
2009	34,25	73,74 %	8,96	13,02	6,18 %	2,99	47,27	18,29 %	3,83
2010	11,14	21,89 %	3,54	11,91	5,61 %	1,17	23,05	8,93 %	1,33
2011	-4,24	-9,01 %	3,44	10,61	5,50 %	-0,63	6,37	2,72 %	-0,02
2012	6,93	13,08 %	-2,28	11,45	6,55 %	4,38	18,38	8,44 %	3,47
2013	8,59	23,09 %	-0,50	6,08	4,04 %	3,11	14,68	7,47 %	2,53
2014	1,87	4,84 %	-0,11	9,01	6,85 %	1,78	10,87	6,51 %	1,27
2015 01.01.-28.02.	0,50	3,04 %	-3,84	1,10	-3,67 %	-4,05	1,60	-2,54 %	-4,22
SUM	43,18	7,87 %	2,37	97,27	5,64 %	1,35	140,45	6,74 %	1,57

Avtalen med DNB Asset Management opphørte 01.02.2015.

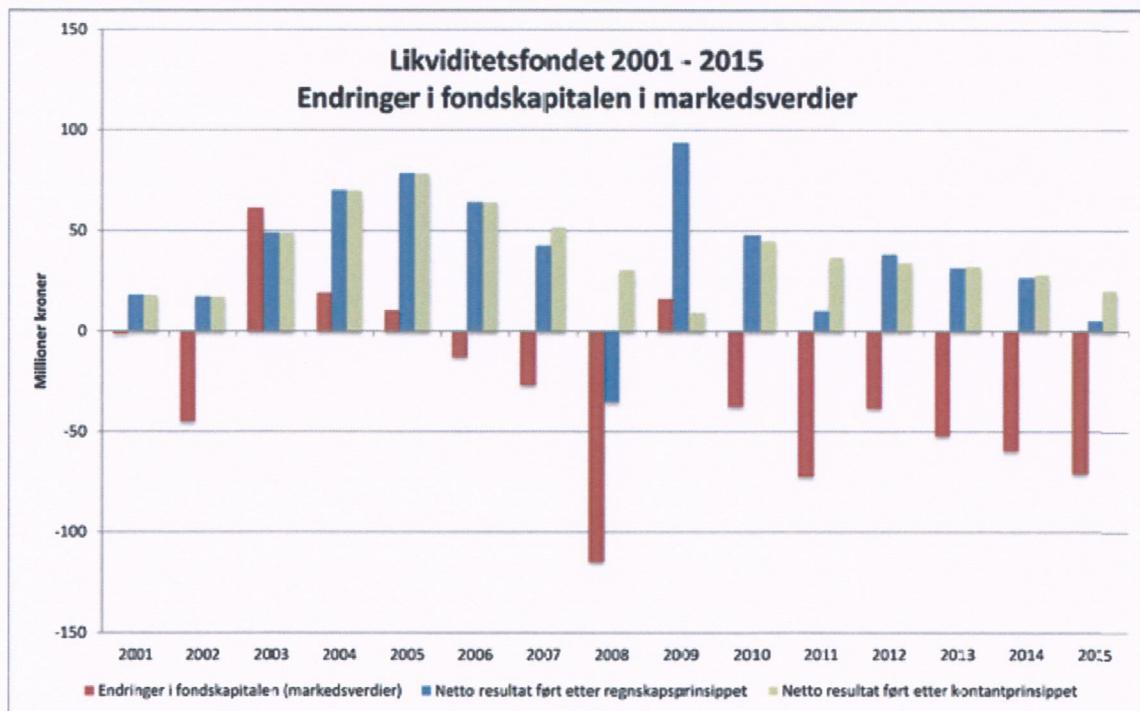
Tallkilder: LFs årsrapport 2001-2008. Regnskapsrapporter fra Alfred Berg Kapitalforvaltning AS og DNB Asset Management AS
Referanseindeks: Aksjer OSEBX og rentepapirer ST4X (durasjon 3 år). Dessuten tidsrekker for BNP og KPI

Tabell 3.5.2 Tidsrekke BNP og KPI

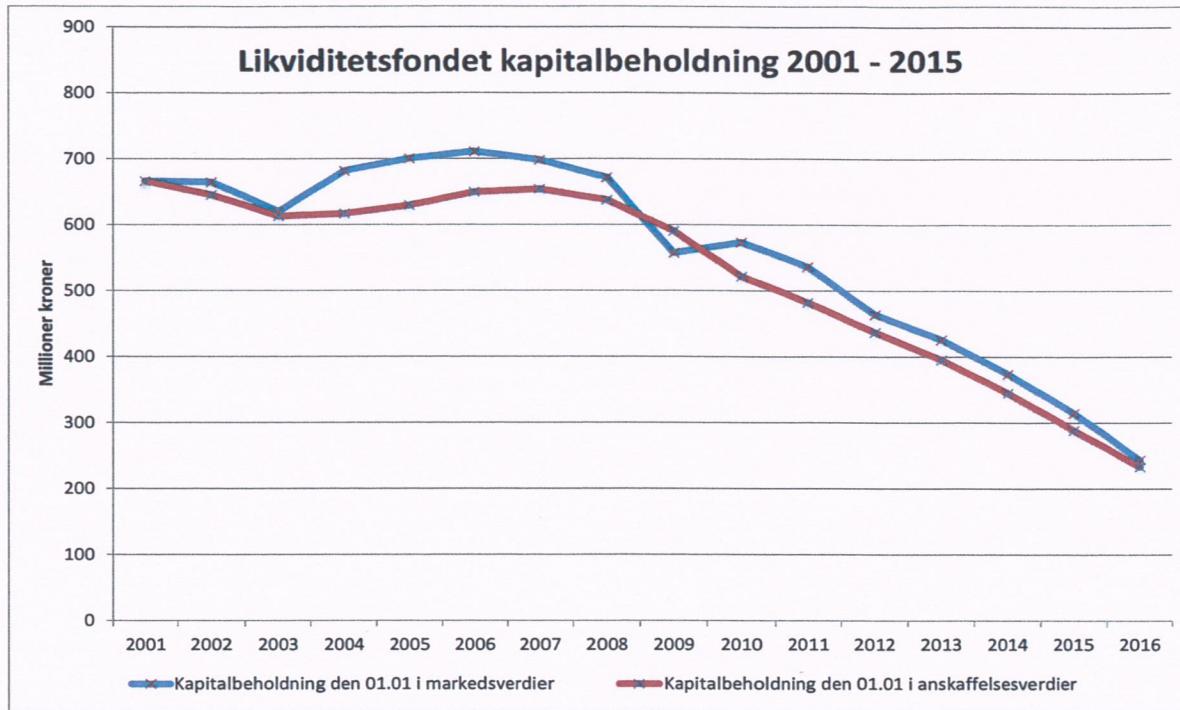
ÅR	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
BNP %*	2,1	1,4	0,9	4,0	2,6	2,4	2,9	0,4	-1,6	0,6	1,0	2,7	1,0	2,2	1,6
KPI %	3,0	1,3	2,5	0,4	1,6	2,3	0,8	3,8	2,1	2,5	1,2	0,8	2,1	2,0	2,1

* realendringer i 2005 priser, kilde: SSB 16.02.2016

Figur: 3.1 LFs endringer i fondskapitalen i markedsverdier og nettofinansresultater regnskapsført henholdsvis etter kontantprinsippet 2001-2015 og markedsverdiprinsippet 2007-2015

Figur: 3.2 Utviklingen av LFs finanskapitalverdier 2001-2015, ført iht markedsverdier og anskaffelsesverdier.

LFs finanskapitalbeholdning er blitt kontinuerlig redusert siden 2001, bortsett fra en periode med økning i de fire årene 2003-2006. Hovedårsaken er PFFs økende behov for finansbidrag fra LF utover avkastningsinntekter til dekning av pensjonsforpliktelse, jf. tabell 3.3.2 ovenfor.

4. Pensjonstrygden for fiskere

Finansiering av Pensjonstrygden for fiskere (PFF)

1. PFF for fiskere har to løpende årlige inntektskilder for sine løpende pensjonsutbetalinger i følge lov om PFF
 - a) medlemspremie
 - b) omsetningsavgift (0,25 % avgift på førstehåndsomsetning av fisk fra norske fiskere)
2. Nettofinansresultater fra LFs kapitalforvaltning tilfaller PFF i henhold til § 9 i LFs forskrift.
3. Uttak fra fondskapitalen til LF.
Betydelige uttak av selve fondskapitalen til LF har dekket PFFs løpende pensjonsutbetalinger når finansieringen nevnt under punktene 1 og 2 ovenfor ikke har vært tilstrekkelig for PFFs løpende pensjonsutbetalinger

Innbetalinger til PFF ble i sum 146,68 mill. i 2015

Innbetalt medlemspremie ble kr. 32,2 mill.

Innbetalt omsetningsavgiftsbeløp ble kr. 36,5 mill., fra salgsomsetningsverdier i 2014.

LFs finansbidrag til PFF i 2015 ble 75,0 mill. - avkastning med kr 20,2 mill. og fondsuttak med kr 54,8 mill. ved salg av aksjer og rentepapirer. Fondsuttaket utgjør 73 % av LFs totale finansbidrag til PFF i 2015

Siden 2004 har LFs bidrag til PFF finansiert over 50 % av PFFs årlige pensjonsutbetalingerne med sine finansielle avkastningsresultater og i særdeleshet ved betydelige uttak av LFs fondskapital

Utbetalinger av PFF ble i sum kr 143,64 mill. i 2015.

Pensjoner i PFF med kr. 138,86 mill., administrasjonskostnader kr. 4,78 mill.

I 2015 er det registrert ca. 9260 fiskere på blad B, av disse er ca. 5500 pliktige medlemmer av trygden. 5003 personer har innbetalt medlemspremier i 2015.

I 2015 var det i årgjennomsnitt 1701 personer som mottok fiskerpensjon med en utbetaling i snitt på kr. 81 504.

Vedlegg IV i LFs årsrapport viser detaljerte årsregnskapstall for PFF for perioden 2001 til 2015.

5. Prognoser om LFs finansbidrag til PFF 2016-2020

Prognosene om økonomien i PFF viser at LFs evne til å finansiere underdekningen i PFF fullt ut, vil opphøre i løpet av 2019 med de forutsetninger som legges til grunn for utregning av prognosetallene. I løpet av 2019 vil det meste av den opprinnelige fondskapitalen til LF og påfølgende avkastningsresultater ha gått med til å finansiere betydelige andeler av PFFs pensjonsutbetalinger.

Lovbestemmelse i lov om PFF gir PFF statsgaranti for trygdens pensjonsutbetalinger. Styret legger dette til grunn for sitt arbeid og vil fortsette å gjøre dette framover i sin forvaltning av LF.

Styret i LF holder Arbeids- og sosialdepartementet løpende-orientert om utviklingen i LFs fondskapital.

Prognosetallene i tabellen nedenfor er beregnet med forutsetninger om følgende variable:

- i) Faktorer som påvirker medlemsinnbetalinger og pensjonsutbetalinger i PFF
- ii) Omsetningsavgift til PFF på førstehåndsomsetningen av fisk
- iii) Årlige avkastningsprosenter av kapitalforvaltningen til LF; henholdsvis 2 %, 4 % og 6 %.

i) De siste vurderingene av forutsetningene for økonomien i PFF viser en fortsatt nedgang i pensjonsutbetalinger og en liten økning i forventede inntekter fra omsetningsavgiften. I sum fører dette til en tilsvarende reduksjon i PFFs behov for finansbidrag fra LF.

ii) Estimatene for variabel ii) og iii) ovenfor har størst usikkerhet. De årlige avgiftsbeløp som tilfaller PFF ved en gitt omsetningsavgift på 0,25 % av verdien av førstehåndsomsetningen av fisk fra norske fiskere avhenger både av omsatt kvaritet og markedspriser for fisk.

iii) Årlige avkastningsbeløp av LFs finanskapital er en funksjon av både LFs kapitalstørrelse og avkastningsprosenter. De årlige avkastningsbeløp i kroner faller når kapitalbeholdningene reduseres i verdi selv om avkastningsprosenten forblir uforandret. Den årlige avkastningsprosensen til LF har dessuten vært relativt høy i de senere år. Både internasjonale markeder og finansmarkedene i Norge må være forberedt på noe lavere avkastningsprosenter framover. Den kontinuerlige reduksjonen av finanskapitalen i LF tilsier dessuten en større vekt på finansinvesteringenes likviditet og en større forsiktighet overfor tap av beholdningsverdier. Denne forsiktighet reduserer også forventede avkastningsprosenter.

5.1 Prognosetall for Pensjonstrygden for fiskere 2016-2020

Tabell 5.1 Forutsetninger lagt til grunn for PFFs prognosene

		2016	2017	2018	2019	2020	SUM
A	Antall pensjonister	1600	1550	1500	1450	1400	
B	Gj.snittlig pensjon/person i kr.	82.800	84.116	85.454	86.813	88.183	
C	Medlemspremier innbetalt i mill. kr.	31,9	31,0	31,0	31,0	31,0	155,9
D	Omsetningsavgifts inntekter i mill.kr.	41,6	42,0	42,0	42,0	42,0	209,6
E	Administrasjonskostnader i mill.kr.	4,8	4,2	4,2	4,2	4,2	21,6
F	PFF sum inntekter (C+D) i mill. kr.	73,50	73,00	73,00	73,00	73,00	365,50
G	PFF pensjonsutbetalinger + adm. utgifter i mill. kr.	138,30	135,40	133,20	130,90	128,50	666,30
H	PFFs underdekning (F-G) i mill. kr.	-64,80	-62,40	-60,20	-57,90	-55,50	-300,80

Likviditetsfondets Årsrapport 2015
Styrets årsberetning

5.2 Prognosetall For Likviditetsfondet

Tabell 5.2. viser utviklingen av finanskapitalen til LF i perioden 2016 til 2020 dersom LF fortsatt skal finansiere PFFs både med avkastningsresultater og bruk av fondskapital, regnet ut med alternative avkastningsprosenter på 2 %, 4 % og 6 % per år.

Tabellen viser at LF kan dekke PFFs behov for finansiering av trygdens pensjonsutbetalinger fullt ut i de neste fire årene 2016-2019 med forutsetninger om årlige avkastningsnivåer i intervallet (2-6) %, men kun i de første måneder av året 2020.

Avkastningsbeløpene i kroner synker raskt med synkende kapitalbeholdninger selv om avkastningsprosentene forblir uforandret. Differansen mellom ulike avkastningsbeløp i kroner for de ulike gitte nivåer på renten blir dermed også ubetydelig i forhold til selve fondsuttakene fra LF.

De presenterte prognosene i tabellen nedenfor er noe mer positive enn tidligere utregnede prognosenter for perioden 2016-2020, jamfør tabell 5.1 i avsnittet ovenfor. Forventede inntektsbeløp til PFF fra omsetningsavgiften i perioden 2016-2020, er økt med ca. kr. 3 mill. per år, i forhold til tidligere forutsetninger på kr 39 mill.

De avkastningsbeløp og prosenter som LF kan forvente framover vil imidlertid også være sterkt avhengig av utviklingen av markedsprisene til LFs verdipapirer. Erfaringene fra både årene 2001-2003 og årene 2008-2009 viser at markedspriser på verdipapirer kan oppleve hurtige prisfall i perioder.

I de neste fire år vil LF redusere sine beholdninger av både aksjer og rentepapirer ved betydelige salg. Det øker risikoen for ugunstige salg dersom finansmarkedene i Norge i de neste tre årene vil bli preget av usikkerhet og med svingende kurser på verdipapirer og lave rente- og utbyttenivåer. Uttakene fra LFs fondskapital kan derfor raskt bli høyere enn hva tabellen 5.2. viser.

Bestemmelse i Lov om pensjonstrygd for fiskere sikrer PFFs pensjonsforpliktelser med statsgaranti. Utlosningen av denne garantien må følgelig være på plass i løpet av 2019 senest for å ivareta en bærekraftig utvikling av PFF.

LF finansierer i tillegg til underdekning av innbetalinger i PFF også sin egen administrasjon. Det omfatter honorarer til GFF og kostnader for styret i LFs. I 2016 er disse budsjettet til kr 900 000. For de etterfølgende år rår det usikkerhet om den fortsatte organisering og administrasjon av LF og også om deres kostnader. Men uansett vil disse ikke kunne endre hovedkonklusjonene i tabell 5.2, men kun framskynde tidspunktet i 2020 da LFs finanskapital vil være brukt opp, og LF vil opphøre å kunne være en finansieringskilde for PFF.

Prognosetabellen. 5.2 har av den grunn ikke tatt med LFs egne administrasjons kostnader for den perioden den dekker.

Tabell 5.2		Prognoser: LFs finansresultater, fondsuttak og finansbidrag til PFF 2016-2020 i markedsverdier																			
		2 % avkastnings prognose					4 % avkastnings prognose					6 % avkastnings prognose					PFF				
ÅR	A	B	C	D	E	LF kapital 01.01.	2 % avkastn. kapital	LFs fonds uttak til PFF	SUM LFs bidag til PFF	LFs evne til å finansiere PFFs under-dekning	LF kapital 01.01.	4 % avkastn. kapital	LFs fonds uttak til PFF	SUM LFs bidag til PFF	LFs evne til å finansiere PFFs under-dekning	LF kapital 01.01.	6 % avkastn. kapital	LFs fonds uttak til PFF	SUM LFs bidag til PFF	LFs evne til å finansiere PFFs under-dekning	PFFs kapital-behov prognosert
	mill. kr.										mill. kr.					mill. kr.					
			C=F-B	D=B+C								C=F-B	D=B+C				mill. kr.				
2016	243,89	4,23	60,57	64,80	100 %	243,89	8,46	56,34	64,80	100 %	243,89	12,69	52,11	64,80	100 %	64,80					
2017	183,32	3,04	59,36	62,40	100 %	187,55	6,25	56,15	62,40	100 %	191,78	9,63	52,77	62,40	100 %	62,40					
2018	123,96	1,88	58,32	60,20	100 %	131,40	4,05	56,15	60,20	100 %	139,01	6,53	53,67	60,20	100 %	60,20					
2019	65,64	0,73	57,17	57,90	100 %	75,26	1,85	56,05	57,90	100 %	85,35	3,38	54,52	57,90	100 %	57,90					
2020	8,47	0,01	8,47	8,49	15,3 %	19,21	0,19	19,21	19,40	34,7 %	30,83	0,92	30,83	31,75	57,2 %	55,50					
2021	0,00					0,00					0,00										
SUM		9,89	243,89	253,79							20,80	243,90	264,70			33,15	243,90	277,05	300,80		

Avkastningsformel: kolonne B = (kolonne A - 1/2 kolonne F) x avkastningsprosent. For 2020 beregnes avkastningen av kapital den 01.01.2020 for 2% i 1 mnd, for 4% i 3 mnd og for 6% i 6 mnd.

6. LFs årsregnskap 2015

6.1 Balansen (Kapitalbeholdninger)

Anskaffelsesverdier		31.12.2015	01.01.2015
LFs Finanskapital	kr.	233,42 mill.	288,18 mill.
Fordeling på verdipapirkategorier			
Bank	kr.	11,21 mill.	2,78 mill.
Aksjer	kr.	41,74 mill.	51,55 mill.
Obligasjoner	kr.	180,60 mill.	233,95 mill.
Gjeld	kr.	0,107 mill.	0,103 mill.
LFs finanskapital i markedsverdier	kr.	243,89 mill.	314,58 mill.

6.2 Resultatregnskapet

Kontantprinsippet		01.01.-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Finansinntekter	kr.	26,06 mill.	31,10 mill.
Finanskostnader	kr.	4,24 mill.	1,34 mill.
Brutto finansresultat	kr.	21,85 mill.	29,79 mill.
Totale administrasjonskostnader i % av gj.snt. forvaltningskapital	kr.	1,605 mill. 0,62%	1,703 mill. 0,54%
Eksterne forvaltningskostnader Garantikassens honorar Styrets kostnader		540.868,- 670.000,- 394.670,-	662.658,- 640.000,- 400.647,-
Netto finansresultat	kr.	20,24 mill.	28,09 mill.
LFs finansbidrag til Pensjonstrygden for fiskere	kr.	75,00 mill.	85,00 mill.
Uttak av fondskapital	kr.	54,76 mill.	56,91 mill.

6.3. Anvendelse av LFs finansresultat og uttak av fondskapital i 2015

LFs finansbidrag til PFF i 2015 ble kr. 75,00 mill. Nettoresultatet på kr. 20,24 mill. med tillegg av kr. 54,76 mill. av fondskapitalen dekket LFs finansbidrag til PFF i henhold til LFs regnskap ført etter kontantprinsippet.

Trondheim 31.12.2015 / 19.05.2016

Jan Skjærva
Nestleder

Berit M. M. Haraldsen Bettum Ole G. Koch
Berit M. M. Haraldsen Bettum Ole G. Koch
Styreleder

Kjersti P. Vartdal
Kjersti Pauline Vartdal

Anita H. Sivertsen
Anita M. Sivertsen

II. LIKVIDITETSFONDETS ÅRSREGNSKAP 2015

Resultatregnskap

Balanseregnskap

Noter 1–11

Riksrevisjonens beretning

Likviditetsfondets Årsrapport 2015
Årsregnskap

LIKVIDITETSFONDETS REGNSKAP

RESULTAT 01.01. - 31.12.2015

		2015	2014
INNTEKTER FINANS			
Renteinntekter bank forvaltere	Note 2	63 230	77 884
Renteinntekter obligasjoner	"	7 584 544	11 438 549
Ubytte aksjer	"	2 387 714	3 158 560
Gevinst aksjer	"	10 756 859	11 638 701
Gevinst obligasjoner	"	<u>5 271 428</u>	<u>4 788 001</u>
		26 063 776	31 101 695
Andre renteinntekter bank	Note 3	<u>24 515</u>	<u>31 171</u>
		26 088 291	31 132 866
KOSTNADER FINANS			
Tap aksjer	Note 4	3 328 761	1 292 643
Tap obligasjoner	"	<u>912 000</u>	<u>47 400</u>
		4 240 761	1 340 043
		<u> </u>	<u> </u>
FINANSRESULTAT BRUTTO		21 847 530	29 792 823
Forvaltningshonorar	Note 5	436 815	551 796
Trans.gebyr, div. omk. etc.	"	104 053	110 862
Administrasjonsutgifter	Note 7	<u>1 064 670</u>	<u>1 040 647</u>
		1 605 537	1 703 305
		<u> </u>	<u> </u>
FINANSRESULTAT NETTO		20 241 993	28 089 517
UTTAK AV FORVALTNINGSKAPITAL		54 758 007	56 910 483
BIDRAG Pensjonstrygd for fiskere	Note 8	75 000 000	85 000 000

Regnskapet er ført etter kontantprinsippet, og inneholder kun realiserte gevinst og tap.

Likviditetsfondets Årsrapport 2015
Årsregnskap

LIKVIDITETSFONDETS REGNSKAP

BALANSE 31.12.2015

		2015	2014
EIENDELER			
Bankinnskudd	Note 9	11 211 105	2 778 818
Aksjer	"	41 736 544	51 549 637
Obligasjoner	"	180 579 425	233 952 627
SUM EIENDELER 31.12.		233 527 074	288 281 082
GJELD			
Forskuddstrekk		11 938	19 768
Kreditorer	Note 10	95 466	83 636
EGENKAPITAL			
Likviditetsfondet 1.1.		288 177 678	345 088 160
Overskudd finansresultat		20 241 993	28 089 517
Bidrag Pensjonstrygden for fiskere		-75 000 000	-85 000 000
		233 419 670	288 177 678
SUM GJELD OG EGENKAPITAL 31.12.		233 527 074	288 281 082

Obligasjoner og aksjer er ført i balansen med anskaffelsesverdier.

Trondheim, den 31.12.2015

29.2.2016

Jan Skjærvo
Nestleder

Kjersti P. Vartdal
Styremedlem

Berit M.M. Haraldsen Bettum
Berit M.M. Haraldsen Bettum
Styreleder

Anita M. Sivertsen
Anita M. Sivertsen
Styremedlem

Ole G. Koch
Ole Georg Koch
Styremedlem

Likviditetsfondets Årsrapport 2015
Noter til årsregnskap

NOTE 1

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er ført etter **kontantprinsippet**. Kun **realiserte** gevinst og tap er regnskapsført.

Obligasjoner og aksjer er ført i balansen med anskaffelsesverdi.

NOTE 2

Finansinntekter forvaltere	DNB Asset Management *) 01.01-28.02.15	Alfred Berg Kapitalforvaltning	2015	2014
Renteinntekter bank	1 943,63	61 286,73	63 230,36	77 883,93
Renteinntekter obligasjoner	270 101,97	7 314 441,97	7 584 543,94	11 438 548,92
Aksjeutbytter	-	2 387 714,21	2 387 714,21	3 158 560,45
Gevinster aksjer	922 497,43	9 834 361,79	10 756 859,22	11 638 700,86
Gevinster obligasjoner	1 763 250,00	3 508 178,34	5 271 428,34	4 788 000,59
Sum finansinntekter	2 957 793,03	23 105 983,04	26 063 776,07	31 101 694,75

*) Avtalen med DNB Asset Management ble sagt opp i januar 2015 og overført Alfred Berg Kapitalforvaltning den 02.02.2015.

NOTE 3

Renteinntekter DNB driftskonto

Kun mindre beløp er innestående på konto gjennom året.

Rentesatsen har vært svakt synkende fra januar med 1,41 % til desember med 1,18%

NOTE 4

Finanskostnader forvaltere	DNB Asset Management 01.01-28.02.15	Alfred Berg Kapitalforvaltning	2015	2014
Tap aksjer	198 822,32	3 129 938,30	3 328 760,62	1 292 643,40
Tap obligasjoner	-	912 000,00	912 000,00	47 400,00
Sum finanskostnader	198 822,32	4 041 938,30	4 240 760,62	1 340 043,40

NOTE 5

Honorarer og øvrige kostnader forvaltere	DNB Asset Management 01.01-28.02.15	Alfred Berg Kapitalforvaltning	2015	2014
Forvaltningshonorarer *	21 495,00	415 320,00	436 815,00	551 796,00
Transaksjonskostnader/gebyrer	16 438,37	87 614,14	104 052,51	110 862,30
Sum driftskostnader	37 933,37	502 934,14	540 867,51	662 658,30

* Alle månedene i året er regnskapsført, noe som avviker fra kontantprinsippet ved årsslutt.

NOTE 6 - sammendrag av notene 2, 4 og 5

Driftsresultat forvaltere	DNB Asset Management 01.01-28.02.15	Alfred Berg Kapitalforvaltning	2015	2014
Sum finansinntekter	2 957 793,03	23 105 983,04	26 063 776,07	31 101 694,75
Sum finanskostnader	-198 822,32	-4 041 938,30	-4 240 760,62	-1 340 043,40
Sum driftskostnader forvaltere	-37 933,37	-502 934,14	-540 867,51	-662 658,30
Sum driftsresultat	2 721 037,34	18 561 110,60	21 282 147,94	29 098 993,05

Likviditetsfondets Årsrapport 2015
Noter til årsregnskap

NOTE 7

Administrasjonskostnader		2015	2014
Styret			
Styreonorarer	225 285,00		232 148,00
Arbeidsgiveravgift	34 212,00		30 486,00
Reiseutgifter	90 411,20		82 496,00
Møteutgifter	20 620,01		17 748,58
Konsulenttjenester	-		-
Andre driftsutgifter	24 141,50	394 669,71	37 768,50
Administrasjonsutgifter Garantikassen i henhold til avtale		670 000,00	640 000,00
Sum administrasjonskostnader for Styret og Garantikassen for fiskere		1 064 669,71	1 040 647,08

NOTE 8

Bidrag til Pensjonstrygden for fiskere kr. 75.000.000,-.

Hele nettoresultatet av forvaltningen kr. 20.241.992,79 samt bruk av fondskapitalen kr. 54.758.007,21 har dekket disse overføringene.

NOTE 9

Balansen fordelt på forvaltere og verdipapirer pr. 31.12.2015	DNB Asset Management	Alfred Berg Kapitalforvaltning	2015	2014
Bankinnskudd forvaltere	-	10 509 062,08	10 509 062,08	2 228 789,63
Bankinnskudd driftskonto			702 042,81	550 027,96
Sum bankinnskudd			11 211 104,89	2 778 817,59
Aksjer	-	41 736 544,48	41 736 544,48	51 549 637,33
Obligasjoner	-	180 579 424,99	180 579 424,99	233 952 626,65
Sum EIENDELER	-	232 825 031,55	233 527 074,36	288 281 081,57

NOTE 10

Kreditorer	2015
Mellomregningskonto bank forvalter	
Alfred Berg Kapitalforvaltning * <u>95 466,00</u>	95 466,00
Mellomregningskonto Garantikassen	-
Sum kreditorer	95 466,00

* Gjelder forvaltningshonorar for 4.kvartal 2015

Likviditetsfondets Årsrapport 2015
Noter til årsregnskap

NOTE 11

Likviditetsfondets forvaltningskapital i markedsverdier

Regnskapsførte verdier med tillegg av urealiserte verdier utgjør markedsverdier.

UREALISERTE VERDIER	31.12.2015		31.12.2014	
Renter påløpt, men ikke mottatt				
DNB Asset Management	-		1 457 158,29	
Alfred Berg Kapitalforvaltning	2 226 885,98		1 406 439,65	2 863 597,94
Urealiserte gevinst				
Aksjer				
DNB Asset Management	-		2 289 139,39	
Alfred Berg Kapitalforvaltning	5 946 218,32		8 758 795,95	11 047 935,34
Obligasjoner				
DNB Asset Management	-		5 548 233,90	
Alfred Berg Kapitalforvaltning	2 281 300,60		6 884 204,33	12 432 438,23
Forfalte inntekter ikke mottatt				
DNB Asset Management	-			
Alfred Berg Kapitalforvaltning	3 651,19	3 651,19	35 915,98	35 915,98
Sum UREALISERTE VERDIER		10 458 056,09		26 379 887,49

Regnskapsført fondskapital forvaltere		232 729 565,55		287 647 417,61
Tillagt urealiserte verdier		10 458 056,09		26 379 887,49
Fondskapital i markedsverdi hos forvaltere				
DNB Asset Management	-		153 903 373,65	
Alfred Berg Kapitalforvaltning	243 187 621,64	243 187 621,64	160 123 931,45	314 027 305,10
Bankinnskudd driftskonto		702 042,81		550 027,96
Sum FINANSKAPITAL I MARKEDSVERDIER		243 889 664,45		314 577 333,06

**III. LIKVIDITETSFONDETS VERDIPAPIR-
PLASSERINGER FORDELT PÅ SELSKAPER
OG NÆRINGER**

**AKSJER OG
RENTEPAPIRER**

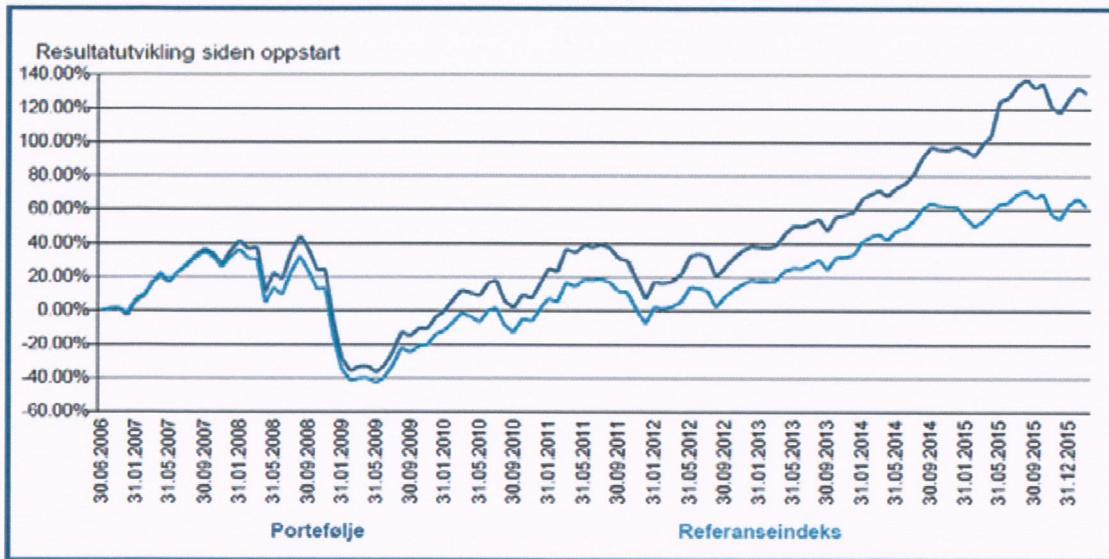
31.12.2015

**I EKSTERN AKTIV FORVALTNING HOS
Alfred Berg Kapitalforvaltning AS**

ALFRED BERG KAPITALFORVALTNING AS

FINANSRESULTAT AKSJER

AKKUMULERT AVKASTNING	01.07.2006 - 31.12.2015
------------------------------	--------------------------------

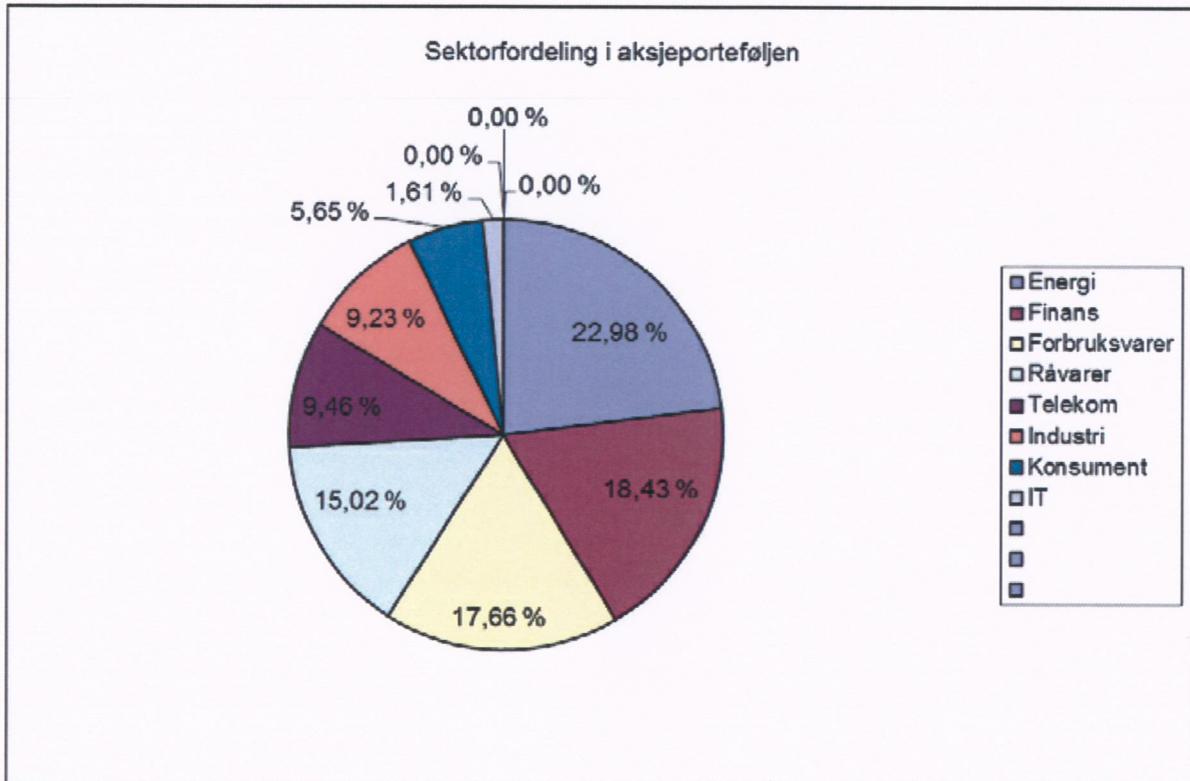
ÅR	Resultat i NOK	Avkastning *	Benchmark	Differanse
01.07-31.12.2006	11 469 000	16,44 %	16,97 %	-0,53 %
2007	11 982 030	18,26 %	11,46 %	6,80 %
2008	-35 088 000	-51,45 %	-54,06 %	2,62 %
2009	30 966 045	68,06 %	64,79 %	3,27 %
2010	11 805 359	21,89 %	18,34 %	3,55 %
2011	-7 018 337	-14,16 %	-12,46 %	-1,70 %
2012	7 806 907	17,98 %	15,36 %	2,62 %
2013	8 679 161	23,57 %	23,59 %	-0,02 %
2014	5 422 666	16,11 %	4,95 %	11,16 %
2015	3 717 193	7,13 %	5,94 %	1,19 %
01.07.2006 - 31.12.2015	49 742 023	9,15 %	5,21 %	3,93 %

* %-tall er annualisert; løpende avkastning målt mot løpende kapitalbeholdning.

** LFs kapitalbeholdning synker årlig med betydelige beløp på grunn av kontinuerlige uttak, utover avkastningsopptjening, til finansiering av PFF.

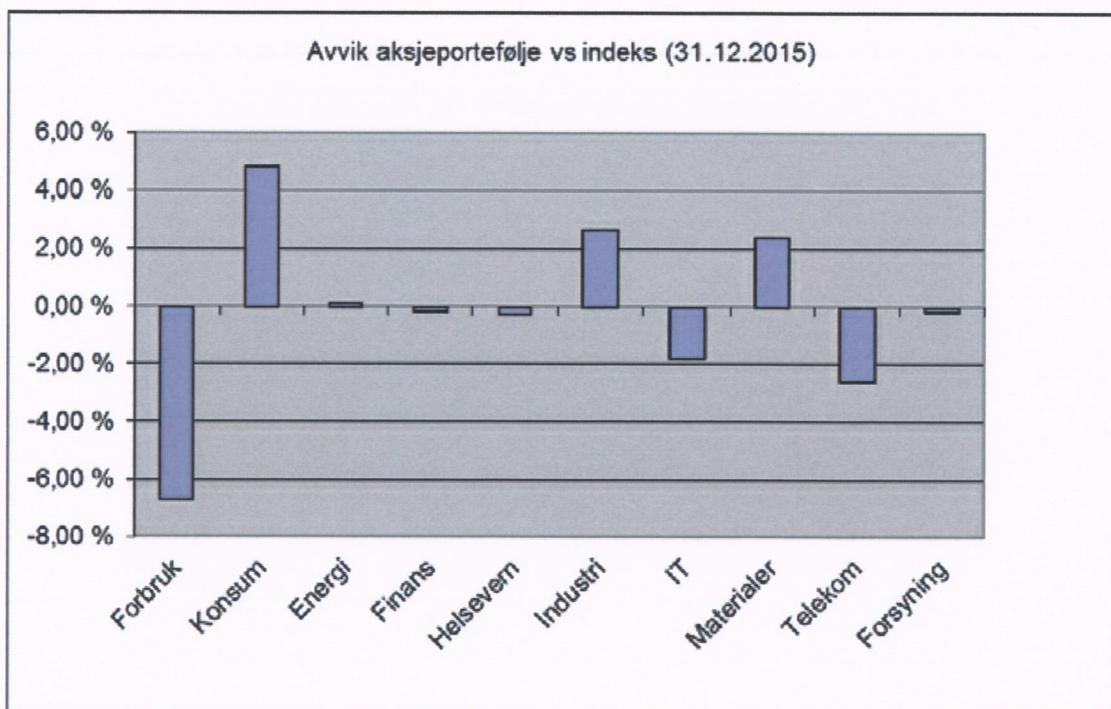
ALFRED BERG KAPITALFORVALTNING AS

AKSJEFORDELING		31.12.2015	
10 Største aksjeposter	Selskapsfordeling	Sektorfordeling	
Statoil ASA	Energi	12,21 %	Energi 22,98 %
DNB ASA	Finans	11,53 %	Finans 18,43 %
Telenor ASA	Telecom	8,94 %	Forbruksvarer 17,66 %
Yara International ASA	Råvare	6,17 %	Råvarer 15,02 %
Norsk Hydro	Råvare	6,14 %	Telekom 9,46 %
Orkla	Forbruk	4,62 %	Industri 9,23 %
Marine Harvest	Forbruk	4,47 %	Konsumvarer 5,65 %
Bakkefrost	Forbruk	3,49 %	IT 1,61 %
Subsea 7	Energi	3,21 %	
Tomra	Industri	2,95 %	

ALFRED BERG KAPITALFORVALTNING AS

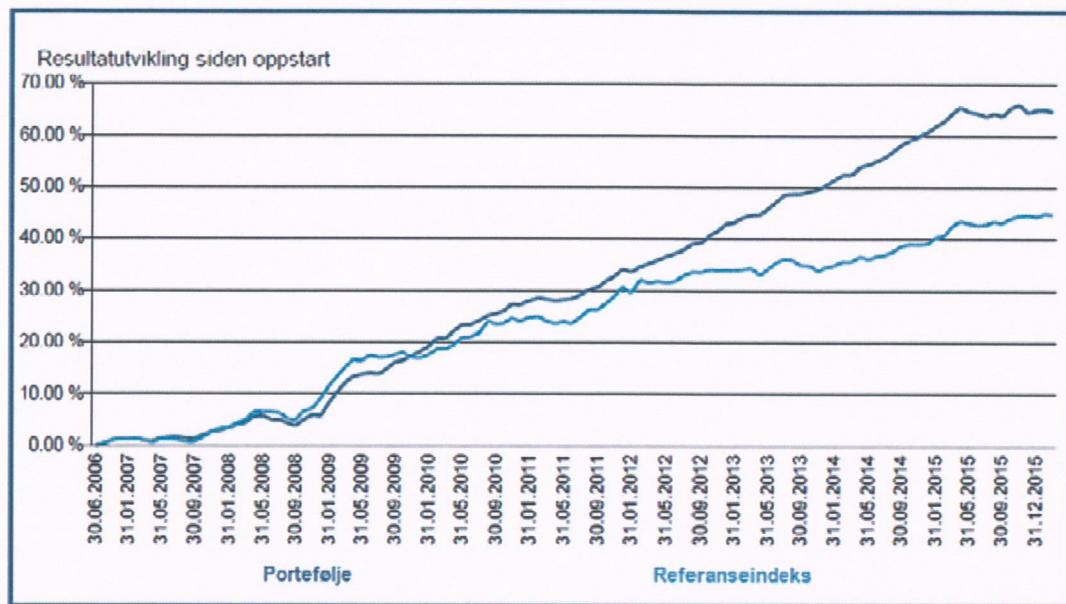
AKSJEFORDELING I FORHOLD TIL INDEKS 31.12.2015			
	Avvik	Portfolio	OSEBX
Forbruk	-6,71 %	5,55 %	12,26 %
Konsum	4,84 %	17,35 %	12,51 %
Energi	0,10 %	22,58 %	22,48 %
Finans	-0,18 %	18,11 %	18,29 %
Helsevern	-0,28 %	0,00 %	0,28 %
Industri	2,68 %	9,07 %	6,39 %
IT	-1,78 %	1,58 %	3,36 %
Materialer	2,40 %	14,75 %	12,35 %
Telekom	-2,59 %	9,29 %	11,88 %
Forsyning	-0,20 %	0,00 %	0,20 %

ALFRED BERG KAPITALFORVALTNING AS

FINANSRESULTAT RENTEPAPIRER

AKKUMULERT AVKASTNING 01.07.2006 - 31.12.2015

ÅR	Resultat i NOK	Avkastning *	ST4X	Differanse
01.07-31.12.2006	2 280 000	0,88 %	0,93 %	-0,05 %
2007	9 005 000	3,49 %	3,92 %	-0,43 %
2008	17 080 000	7,30 %	9,62 %	-2,32 %
2009	15 490 446	7,34 %	3,19 %	4,15 %
2010	13 861 523	6,21 %	4,45 %	1,76 %
2011	10 539 963	5,46 %	6,13 %	-0,67 %
2012	12 016 660	6,99 %	2,17 %	4,82 %
2013	8 166 359	5,33 %	0,94 %	4,39 %
2014	10 408 039	7,85 %	5,07 %	2,78 %
2015	155 024	0,27 %	1,59 %	-1,32 %
01.07.2006 - 31.12.2015	99 003 014	5,39 %	3,97 %	1,42 %

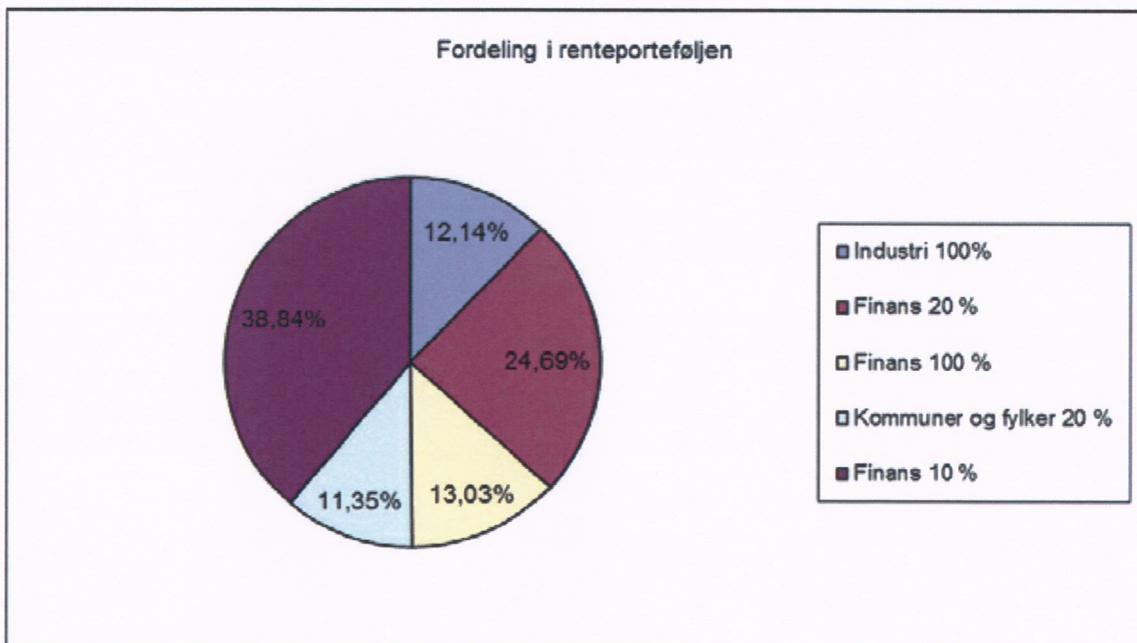
* %-tall er annualisert; løpende avkastning målt mot løpende kapitalbeholdning.

** LFs kapitalbeholdning synker årlig med betydelige beløp på grunn av kontinuerlige uttak, utover avkastningsopptjening, til finansiering av PFF.

ALFRED BERG KAPITALFORVALTNING AS

RENTEPAPIRFORDELING	31.12.2015	
10 Største utstedere		
Sparebanken Øst	Finans	5,22 %
State Street	Finans	4,96 %
Sparebanken Sør	Finans	4,70 %
Eika Boligkreditt AS	Finans	4,58 %
Møre Boligkreditt	Finans	4,52 %
Gjensidige Bank Boligkreditt	Finans	3,92 %
Sparebanken Hedmark	Finans	3,57 %
Sparebanken 1 Boligkreditt AS	Finans	3,55 %
Sparebanken 1 Næringskreditt AS	Finans	3,42 %
Nordea Eiendomskreditt	Finans	3,41 %

Sektorfordeling i renteporteføljen	Kategori
Industri 100%	12,14 %
Finans 20%	24,69 %
Finans 100%	13,03 %
Kommuner og fylker 20%	11,35 %
Finans 10%	38,84 %
SUM	100,00 %

**IV. PENSJONSTRYGDEN FOR FISKERE
ÅRSREGNSKAPSTALL 2001–2015**

Årsregnskap til Pensjonstrygden for fiskere, med finansbidrag til Likviditetsfondet 2001-2015

Årene 2001 - 2004

Årene 2005 - 2008

Pensjonstrygden for fiskere	2001	2002	2003	2004	Delsum 2001-2004	2005	2006	2007	2008	Delsum 2005-2008
A Premieinnbetalinger	23 996 308	25 072 654	29 972 951	28 948 325	107 990 238	28 686 078	27 330 162	27 851 393	26 996 013	110 863 646
B Avgift onsetning fisk	31 248 189	28 592 503	27 986 028	22 307 332	110 134 052	25 698 844	29 623 787	29 048 870	29 251 819	113 623 320
C Sum innbetalinger	55 244 497	53 665 157	57 958 979	51 255 657	218 124 290	54 384 922	56 953 949	56 900 263	56 247 832	224 486 965
D Pensjonsutbetalinger	91 472 518	99 895 399	100 375 743	104 346 811	396 090 471	109 623 730	113 096 730	121 698 057	130 874 869	475 293 386
E Ref.medlemspremie	382 311	540 787	452 317	953 160	2 328 575	662 464	812 857	624 067	547 345	2 646 733
F Adm.utg.	2 299 371	2 778 149	2 495 798	2 998 841	10 572 159	2 627 761	2 751 283	2 566 010	2 196 668	10 141 722
G Sum pensjonsutbetalning	94 154 199	103 214 334	103 323 858	108 298 812	408 991 204	112 913 955	116 660 870	124 888 134	133 618 881	488 081 841
H Underdekning i PFF (C-G)	38 909 703	49 549 177	45 364 880	57 043 155	190 866 915	58 529 033	59 706 921	67 987 871	77 371 050	263 594 875
I Dekningsbidrag (C/G)	59 %	52 %	56 %	47 %	53 %	48 %	49 %	46 %	42 %	46 %
J Finansbidrag	38 693 976	49 480 837	45 446 620	56 966 996	190 588 429	58 727 754	59 533 527	68 013 144	77 650 000	263 924 425
K Endring likviditet PFF	215 727	68 340	81 741	76 159	278 486	198 721	173 395	25 273	278 950	329 549
L Likviditetsfondets Finansresultat netto*	17 908 793	17 074 593	49 051 389	70 139 616	154 174 390	78 433 496	64 146 570	51 667 640	30 575 516	224 823 222
M fondskapital**	20 785 183	32 406 244	3 604 769	13 172 620	36 414 039	19 705 742	4 613 043	16 345 504	47 074 484	39 101 203

Regnskapet ført etter kontantprinsippet

* Nettoresultat etter forvaltningsonorar, meglervaluation og adm.kostnader ført etter kontantprinsippet

** Negative tall betyr økning i fondskapitalen i perioden, dvs. avkastningen av Likviditetsfondet er hoyere enn årets bidrag til pensjonsutbetalinger

Årsregnskap til Pensjonstrygden for fiskere, med finansbidrag til Likviditetsfondet 2001-2015

Årene 2009 - 2012

Årene 2013 - 2015

Pensjonstrygden for fiskere	2009			2010			2011			2012			Delsum 2009-2012			2013			2014			2015			Total sum 2001-2015	
	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap	Årsregnskap								
A Premieinnbetaling	29 142 267	29 085 714	29 693 230	30 592 056	118 514 167	30 498 526	30 702 965	32 205 137	430 774 679																	
B Avgift omsetning fisk	30 483 978	28 427 511	33 821 691	40 042 404	132 775 584	35 642 628	31 673 981	36 472 025	460 321 590																	
C Sum innbetalingar	59 626 245	57 513 225	63 514 921	70 635 360	251 289 751	66 141 154	62 376 946	68 677 162	891 096 268																	
D Pensjonsutbetalingar	135 173 725	138 364 044	141 391 627	141 948 025	556 877 421	143 138 608	141 604 958	137 636 218	1 850 641 063																	
E Ref.medlemspremie	652 423	621 366	848 252	1 074 058	3 196 099	1 237 363	1 328 100	1 224 821	11 961 690																	
F Adm.utg.	2 298 912	2 763 490	2 820 082	3 596 587	11 479 072	3 875 935	4 534 194	4 778 389	45 381 470																	
G Sum pensjonsutbetalning	138 125 060	141 748 900	145 059 961	146 618 670	571 552 592	148 251 906	147 467 253	143 639 428	1 907 984 224																	
H Underdekning i PFF (C-G)	78 498 816	84 235 675	81 545 040	75 983 310	320 262 841	82 110 752	85 090 307	74 962 265	1 016 887 955																	
I Dekningsbidrag (C/G)	43 %	41 %	44 %	48 %	44 %	45 %	42 %	48 %	47 %																	
J Finansbidrag	78 050 000	84 380 000	81 930 000	75 700 000	320 060 000	82 330 000	85 000 000	75 000 000	1 016 902 853																	
K Endring likviditet PFF	448 816	144 325	384 960	283 310	202 840	219 248	90 307	37 735	14 898																	
L Likviditetsfondets Finansresultat netto*	9 307 352	44 841 884	36 703 814	33 973 775	124 826 826	32 114 132	28 089 517	20 241 993	584 270 079																	
M fondskapital	68 742 648	39 538 116	45 226 186	41 726 225	195 233 174	50 215 868	56 910 483	54 758 007	432 632 774																	

Regnskapet ført etter kontantprinsippet

* Nettoresultat etter forvaltningshotonorar, meglervaluation og adm.kostnader ført etter kontantprinsippet

GarantiKassen
FOR FISKERE

Adresse: Pirsenteret, Postboks 1244, Sluppen, 7462 Trondheim
Tlf: 73 54 56 50
Fax: 73 54 56 56
E-post: garanti@garantikassen.no
Internett: www.garantikassen.no